

PODPIS ZAUFANY**MAŁGORZATA DOROTA
KISIŁOWSKA-SZURMIŃSKA**09.07.2026 15:27:18 GMT+0200
Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

Warszawa, 9 lipca 2026 r.

prof. dr hab. Małgorzata Kisilowska-Szurmińska
Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii
Uniwersytet Warszawski

**Recenzja dorobku naukowego Pana dr Przemysława Krysińskiego
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych
w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach**

wykonana na zlecenie Przewodniczącego Rady Naukowej
Dyscypliny Nauki o Komunikacji Społecznej i Mediach Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu,
prof. dr hab. Marka Jezińskiego

1. Najważniejsze fakty z życiorysu zawodowego Habilitanta

Dr Przemysław Krysiński uzyskał stopień naukowy doktora nauk społecznych w zakresie nauk o komunikacji społecznej i mediach na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w roku 2020, na podstawie rozprawy *Obszary zastosowania i potencjał rozwiązań należących do koncepcji smart city ze szczególnym uwzględnieniem sektora informacyjnego*.

Magisterium na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo uzyskał w roku 2007 na podstawie pracy pt. *Wrota Polski jako projekt zmierzający do poprawy funkcjonowania administracji publicznej* (promotor: prof. dr hab. Ewa Głowacka), a stopień licencjata w roku 2005. Posiada również europejski certyfikat potwierdzający znajomość języka angielskiego *TELC. English For Business Purposes*.

Habilitant przez cały okres pracy zawodowej jest związany ze środowiskiem akademickim, zatrudniony od roku 2007 w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, początkowo w strukturze Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii (Wydział Nauk Historycznych), na stanowisku referenta inżynierijsko-technicznego, następnie specjalisty. Od roku 2019 pracuje w Katedrze Badań Przestrzeni Informacyjnej Instytutu Badań Informacji i Komunikacji (od 2019 w strukturach Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych UMK), na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego, a po uzyskaniu stopnia doktora – adiunkta badawczo-dydaktycznego.

2. Ocena wskazanego przez Habilitanta osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 219 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Jako osiągnięcie naukowe dr Przemysław Krysiński wskazał monografię pt. *Społeczność LGBTQ+ w przestrzeni bibliotecznej. Wspieranie inkluzywności i różnorodności jako nowy obszar*

działalności bibliotek (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2026, ISBN 978-83-231-6302-2, 413 s).

Przedmiot i cel przygotowanej rozprawy zostały przez Autora w klarowny sposób przedstawione w części wstępnej. Są to odpowiednio:

Zasadniczym przedmiotem rozważań w niniejszej publikacji jest aktywność bibliotek podejmowana w odniesieniu do osób ze społeczności LGBTQ+ na świecie oraz w Polsce. Głównym celem jest dokonanie syntetycznego opracowania zagadnienia do tej pory analizowanego w polskiej bibliologii i informatologii w sposób śladowy (s. 16). Należy więc stwierdzić, że cel tego projektu, wobec dostrzeżonego ograniczonego stanu wiedzy, ma charakter eksploracyjny i poznawczy, tworzący niezbędne podstawy do dalszych badań.

Habilitant sformułował również cele szczegółowe, związane z analizą obecności tematyki aktywności bibliotek wobec społeczności LGBTQ+ w dyskursie naukowym, oceną poziomu wiedzy pracowników bibliotek publicznych na temat sposobu obsługi i realizacji potrzeb tej grupy (potencjalnych) użytkowników, oraz diagnozą stanu oferty, wiedzy i potrzeb zarówno bibliotekarzy, jak i społeczności w kontekście dedykowanych usług bibliotecznych (zob. Wstęp, s. 17 i n.). Przy każdym z trzech badań składających się na zrealizowany projekt Autor osobno wskazał konkretne cele przypisane do danego etapu.

Ponadto dr Przemysław Krysiński przyjął 5 hipotez badawczych (s. 24), odzwierciedlających podejmowany problem badawczy, dotyczący dostępności usług bibliotecznych dla omawianej grupy oraz postaw i wiedzy obu grup zainteresowanych tego typu ofertą.

W badaniach prowadzących do realizacji określonego wyżej celu Habilitant zastosował adekwatne metody gromadzenia danych, tj. metodę analizy i krytyki piśmiennictwa, wielokrotne studium przypadku (do przeglądu oferty działań bibliotecznych dla społeczności LGBTQ+), sondaż diagnostyczny wśród bibliotekarzy publicznych w Polsce oraz indywidualne wywiady pogłębione z przedstawicielami badanej społeczności.

Zarówno cel główny, jak i szczegółowe zostały przez Autora w pełni zrealizowane. Dr Przemysław Krysiński, w kolejnych etapach badania, przedstawił (dostępny w literaturze przedmiotu) stan wiedzy na temat aktywności bibliotek w odniesieniu do osób nieheteronormatywnych, a także wybrane przykłady działań prowadzonych w księżnicach różnego typu i w różnych lokalizacjach, scharakteryzował postawy, wiedzę i działania pracowników bibliotek publicznych w Polsce w omawianym zakresie, a także wiedzę i zainteresowanie społeczności LGBTQ+ kierowaną do niej ofertą.

Wyniki podjętych prac Habilitant przedstawił w sześciu rozdziałach monografii. Pierwsze dwa z nich tworzą kontekst; Autor omówił w nich wyczerpująco indywidualne uwarunkowania życia i czynniki kształtujące tożsamość jednostki (rozdział 1) oraz formowanie się i funkcjonowanie prawne i społeczne społeczności LGBTQ+ na świecie i w Polsce (rozdział 2).

W rozdziale trzecim dr Krysiński zaprezentował stan badań z zakresu bibliologii i informatologii jako subdyscypliny nauk o komunikacji społecznej i mediach, dotyczących aktywności bibliotek w odniesieniu do społeczności LGBTQ+. Szczegółowo scharakteryzował najpierw procedurę doboru materiału badawczego, obejmującego piśmiennictwo zagraniczne (w przeważającej części) i polskie. Procedura ta została zaplanowana i zrealizowana szeroko, Autor uwzględnił wszystkie trzy kluczowe i właściwe dla podejmowanej problematyki bazy piśmiennictwa (Web of Science Core Collection, Scopus, LISTA), a także bazy bibliograficzne Biblioteki Narodowej, inne źródła) oraz zastosował odpowiednią frazę wyszukiwawczą. Finalnie uzyskał zbiór 377 publikacji zagranicznych i 4 artykuły badaczy polskich (stan na koniec maja 2025) za lata 1992-2025. Autor poddał uzyskane wyniki analizie formalnej (zmiany w aktywności publikacyjnej, tytuły czasopism, języki publikacji) oraz merytorycznej, wyodrębniając 6 dominujących obszarów badawczych. Zaliczył do nich (w kolejności według wielkości, tj. liczby publikacji):

- zaspokajanie potrzeb informacyjnych osób ze społeczności LGBTQ+ i promowanie różnorodności,
- katalogowanie i rozwój kolekcji o tematyce LGBTQ+,
- dokumentowanie historii i działalności osób ze społeczności LGBTQ+,
- cenzura w odniesieniu do zbiorów o tematyce LGBTQ+,
- bibliotekarze i ich rola wobec zaspokajania potrzeb osób ze społeczności LGBTQ+,
- rozważania teoretyczne dotyczące aktywności bibliotek podejmowanej w zakresie zaspokajania potrzeb informacyjnych osób ze społeczności LGBTQ+.

W każdym z dominujących obszarów Autor wyodrębnił szczegółowe kategorie tematyczne, co w efekcie pozwoliło w precyzyjny i ciekawy sposób zmapować zakres badań nad analizowaną tematyką w określonym przedziale czasowym. Jednocześnie wyraźnie wykazał brak dorobku badawczego we wskazanej subdyscyplinie w polskim środowisku akademickim.

W tej części tekstu, poza informacją o przeprowadzeniu analizy zawartości jako metody analizy danych (s. 166), brakuje wskazania konkretnej techniki i sposobu pracy z zebraniem materiałem badawczym. Czy został on poddany kodowaniu? Jeśli tak – jakiego typu? Jak wyglądał klucz kodowy?

Rozdział czwarty jest efektem prac realizowanych techniką wielokrotnego studium przypadku. Habilitant, wychodząc od szerszego kontekstu społecznej roli bibliotek, jak również stopniowych zmian w relacjach między bibliotekami (bibliotekarzami) a społecznością LGBTQ+, omówił wyczerpująco zalecenia międzynarodowych (np. IFLA, EBLIDA) i krajowych (np. ALA, ALIA) organizacji i stowarzyszeń bibliotecznych dotyczące działań inkluzywnych, w tym usług oferowanych dla lub we współpracy z osobami nieheteronormatywnymi. Dobrym poszerzeniem perspektywy jest jednak w tym miejscu wyjście poza same rekomendacje i przedstawienie przykładów konkretnych działań inkluzywnych,

realizowanych w bibliotekach różnego typu i o różnych lokalizacjach (na świecie i w Polsce). Autor dość ogólnie określił w tym przypadku procedurę doboru źródeł i wyboru przykładów, pisząc jedynie: „(...) skorzystanie także z serwisów internetowych bibliotek, raportów i blogów bibliotecznych oraz stron instytucji prowadzonych w mediach społecznościowych” (s. 232). Nie wiadomo, według jakich kryteriów i/lub fraz to wyszukiwanie było faktycznie przeprowadzone. Tym niemniej wybrane przykłady ilustrują różne rodzaje postaw, kompetencji i aktywności kierowanych do społeczności LGBTQ+, w tym właśnie doskonalenie umiejętności pracy z grupami zmarginalizowanymi (w tym kompetencji psychologicznych), współpraca z podmiotami zapewniającymi pomoc i wsparcie dla potrzebujących, dostęp do zbiorów tematycznych (literackich i naukowych), spotkania i projekty tematyczne, udział w obchodach Miesiąca Dumy, rozmowy w ramach „żywej biblioteki” i inne. W mniejszej skali i różnorodności, ale pewne aktywności podejmowane są również w bibliotekach polskich. Dodatkowo, dr Przemysław Krysiński zwrócił uwagę na funkcjonowanie wyspecjalizowanych placówek, gromadzących wyłącznie materiały dla społeczności LGBTQ+. Ta grupa została również pokazana poprzez przykłady wyodrębnionych przez Autora typów (duże instytucje – centra wiedzy, placówki biblioteczno-archiwalne, biblioteki przy stowarzyszeniach, małe biblioteki tworzone oddolnie), nie ma jednak w tekście ogólnej charakterystyki, określającej ich liczbę we wskazanych kategoriach czy rozkład geograficzny.

Rozdział piąty prezentuje przebieg, wyniki i wnioski płynące z badania ilościowego przeprowadzonego wśród polskich bibliotekarzy publicznych. Jego podstawowym celem „była analiza działań polskich bibliotek publicznych podejmowanych w odniesieniu do osób ze społeczności LGBTQ+” (s. 265). Trzeba w tym miejscu zwrócić uwagę, że analiza jako taka nie powinna być celem, może natomiast służyć realizacji celu, którym w tej sytuacji (jak zakładam) jest poznanie i opisanie, być może także porównanie ze stanem wiedzy oraz doświadczeniami zagranicznymi, wspomnianych wyżej działań. Dodatkowo dr Krysiński wskazał jako cel „sprawdzenie, czy i w jakim stopniu polskie biblioteki publiczne uwzględniają potrzeby informacyjne osób nieheteronormatywnych oraz w jaki sposób są przygotowane do pracy z użytkownikami zagrożonymi marginalizacją”, wymienił także cele szczegółowe (s. 265). Badanie zrealizowano techniką sondażu diagnostycznego (poprzedzonego pilotażem) w roku 2025 na grupie 1038 pracowników z różnych bibliotek w Polsce. Brak informacji o ewentualnej reprezentatywności próby, choć Autor wspomniał o jej zróżnicowaniu pod kątem rozkładu geograficznego i wielkości miejscowości. Trzeba w tym miejscu zwrócić uwagę, że w monografii autor napisał o „pilotażowych obserwacjach [sic! MKS], które objęły 716 pracowników” (s. 266), podczas gdy faktycznie na tym etapie dane gromadzone były również techniką ankietową.

Dane ilościowe pozyskane w efekcie sondażu poddano wieloelementowej analizie statystycznej, co pozwoliło na ich interpretację i wnioski. Co ważne, kwestionariusz został zbudowany na podstawie wyników przeglądu literatury przedmiotu oraz aktywności zidentyfikowanych w ramach

wielokrotnego studium przypadku. Przedstawiając wyniki ilościowe, Habilitant ilustrował je cytataми z odpowiedzi respondentów na pytania otwarte. Jak zaznaczył, zostały one celowo zanonimizowane (s. 270), jednak wydaje się, że podanie pewnych zakodowanych informacji, takich jak województwo, wielkość miejscowości czy staż pracy, sprzyjałoby właściwej interpretacji cytatów. Przeprowadzony sondaż, jak słusznie podsumował dr Krysiński, dostarczył cennej wiedzy co do aktywności podejmowanych przez biblioteki wobec osób ze społeczności LGBTQ+. Stanowi pierwsze i jedyne, jak dotąd, kompleksowe źródło wiedzy o postawach i działaniach pracowników polskich bibliotek publicznych wobec osób nieheteronormatywnych. Środowisko jest świadome potrzeb informacyjnych i kulturalnych użytkowników z tej grupy, ale także trudności, z jakimi w pewnych okolicznościach mierzą się zarówno oni, jak i bibliotekarze im przychylni. Mimo to, w bibliotekach podejmowane są i wdrażane działania inkluzywne, a pracownicy dostrzegają potrzebę szkoleń i rozwijania umiejętności w zakresie obsługi osób nieheteronormatywnych.

Holistyczne podejście badawcze zakłada zastosowanie różnych metod i technik badawczych oraz korzystanie z wielu źródeł informacji przy rozwiązywaniu danego problemu badawczego, aby budując całość obrazu, uwzględnić zróżnicowane perspektywy zaangażowanych podmiotów. Dr Przemysław Krysiński świadomie dostosował się do tego zalecenia, gromadząc dane na wiele sposobów, a w odniesieniu do zainteresowanych grup, zbierając dane zarówno od oferentów usług i działań inkluzywnych, jak i ich (potencjalnych) beneficjentów. W rozdziale szóstym przedstawił i omówił wyniki badania jakościowego przeprowadzonego wśród osób ze społeczności LGBTQ+, aby – jak sam zaznacza – poszerzyć perspektywę, czyli „skonfrontować opinie pracowników bibliotek publicznych w Polsce z wypowiedziami osób ze społeczności LGBTQ+” (s. 291). Konsekwentnie więc sprawdzał w tej części projektu wiedzę respondentów dotyczącą kierowanej do nich oferty oraz ich opinie o przygotowaniu bibliotekarzy do pracy ze specyficzną grupą odbiorców. W procesie gromadzenia danych dostosował technikę i narzędzie do okoliczności i – wobec niemożności uzyskania adekwatnej liczby odpowiedzi w sondażu diagnostycznym – przeprowadził w pierwszej połowie 2025 roku indywidualne wywiady pogłębione, zawierając odpowiednie kwestie badawcze w scenariuszu. Badanie objęło 15 osób w grupach po 5: homoseksualnych, biseksualnych i transpłciowych, z uwzględnieniem różnic w wielkości miejsca zamieszkania oraz lokalizacji geograficznej w jednym z 5 wskazanych rejonów Polski. Zebrane dane pozwoliły poznać sposoby i cele korzystania z bibliotek przez osoby nieheteronormatywne, a także trudności, z jakimi się mierzą w tych placówkach (m.in. braki literatury tematycznej, trudności komunikacyjne, różne postawy społeczne).

W zakończeniu Autor zrekapitulował wyniki swojej pracy badawczej. Wykazał realizację celu głównego i celów szczegółowych – w tym ważnego dla rozwoju dyscypliny (w szczególności pola badawczego bibliotekoznawstwa), pierwszego w Polsce, szeroko zakrojonego badania zarówno podaży, jak i popytu na ofertę bibliotek publicznych kierowaną do społeczności LGBTQ+.

Całość monografii napisana została zgodnie z wymogami tekstu naukowego – tak pod względem stylistycznym, jak i organizacji treści. Pewien niedosyt pozostawia ogólnikowe i lakoniczne podsumowanie, że „wszystkie poczynione na łamach niniejszej pracy rozważania dowodzą prawdziwości postawionych w książce hipotez badawczych” (s. 321). Nie rozważania, a pozyskane dane badawcze mogą stanowić o weryfikacji bądź falsyfikacji hipotez. Korzystne dla wnioskowania i podsumowania byłoby też finalne wykazanie prawdziwości każdej z nich z osobna. Przedstawione wyniki i wnioski otwierają drogę do dalszych, pogłębionych badań skupionych zarówno na bibliotekach (nie tylko publicznych) i ich pracownikach, jak i społeczności LGBTQ+. Zaletą pracy jest także materiał załącznikowy, obejmujący wykorzystane w badaniu kwestionariusze, przykłady dobrych praktyk w bibliotece w pracy z użytkownikami nieheteronormatywnymi, indeksy osobowy i rzeczowy.

Przedstawione osiągnięcie naukowe jest zakorzenione w dorobku subdyscypliny bibliologii i informatologii (ze szczególnym uwzględnieniem bibliotekoznawstwa) w ramach nauk o komunikacji społecznej i mediach. Dokumentuje ten fakt bogata bibliografia załącznikowa.

Konkluzja do pkt. 2

Podsumowując, przedstawione przez Habilitanta osiągnięcie naukowe spełnia warunki określone w aktach prawnych i w pełni może stanowić podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Pod względem podstaw teoretycznych, problematyki badawczej i zastosowanej metodologii całkowicie mieści się w obszarze nauk o komunikacji społecznej i mediach.

3. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych

Dr Przemysław Krysiński, poza osiągnięciem głównym, przedstawił listę 33 innych osiągnięć naukowych, w tym 23 opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora. Są to: 1 naukowa monografia autorska (oparta na badaniach przedstawionych w rozprawie doktorskiej), 1 współredagowana monografia naukowa, 15 artykułów naukowych w recenzowanych czasopismach naukowych (w tym 2 autorskie i 13 współautorskich) oraz 6 rozdziałów w monografiach naukowych o charakterze prac zbiorowych.

Monografie zbiorowe zawierające rozdziały autorstwa Habilitanta były publikowane w większości przez Wydawnictwo Naukowe UMK lub Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Artykuły – w czasopismach polskich właściwych dla subdyscypliny (m.in. Przegląd Biblioteczny, „Zagadnienia Informacji Naukowej”, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia”) oraz dwóch specjalistycznych czasopismach zagranicznych.

Sumaryczny impact factor wynosi 3,666, indeks Hirscha wg Scopus – 1, według Google Scholar – 5.

Przed uzyskaniem stopnia doktora badania Habilitanta koncentrowały się wokół źródeł informacji, nowych technologii oraz e-learningu. Natomiast pięć głównych obszarów badań prowadzonych od momentu uzyskania stopnia doktora, to:

- a) Inteligentne technologie w sektorze informacyjnym,
- b) Komunikacja naukowa i kształcenie kompetencji informacyjnych,
- c) Przeciwdziałanie dezinformacji i fact-checking,
- d) Social media marketing i nowe rozwiązania informacyjno-komunikacyjne,
- e) Biblioteka jako przestrzeń inkluzywna.

W pierwszym z nich (inteligentne technologie w sektorze informacyjnym) publikacje skupiają się de facto na problematyce *smart city* w perspektywie badań bibliologiczno-informatologicznych (4 publikacje zaliczone przez Autora, w tym jedna opublikowana w roku 2019, to jest przed uzyskaniem stopnia doktora, a także monografia podoktorska). Autor w pierwszym etapie rozpoznał zakres zainteresowań tą problematyką wśród badaczy polskich i zagranicznych, następnie przeanalizował potencjał rozwiązań typu *smart city* w kontekście sektora informacyjnego, na podstawie wielokrotnego studium przypadku sprawdził stopień zaawansowania wdrażania inteligentnych technologii w sektorze informacyjnym, odwołując się do projektów wykorzystujących klasyczne (w ujęciu informatologicznym) procesy informacyjne, mieszczących się w koncepcji *smart city*. Finalnie przeszedł do rozpoznania potencjału bibliotek w kształtowaniu i rozwijaniu inteligentnych miast. Przedstawione badania, w większości odwołujące się do praktyk wdrażanych w ośrodkach zagranicznych, stanowią solidną podstawę dalszych badań zarówno nad aspektami informatologicznymi w miastach typu *smart*, jak i (w sposób szczególny) możliwym wykorzystaniem bibliotek w tym zakresie.

W drugim obszarze, dotyczącym komunikacji naukowej i kształcenia kompetencji informacyjnych, mieści się 6 tekstów. Znajdują się tu badania poświęcone obecności publikacji naukowców z dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach w wybranych bazach danych (Web of Science, Scopus) oraz promocji przez nich własnego dorobku w platformach społecznościowych wykorzystywanych w komunikacji naukowej (ResearchGate, Google Scholar, Academia.edu). Przeprowadzone analizy wykazały, że uczestnicy wspomnianych mediów świadomie publikują tam treści, co potwierdza ich wartość promocyjną w komunikowaniu wyników badań. Problematyka otwartej dostępności wyników badań i prac naukowych również mieści się w zakresie badań nad komunikacją naukową. W kolejnym opracowaniu Habilitant (w pracy współautorskiej) weryfikował kwestie wieczystej archiwizacji w polskich czasopismach OA, z których większość – jak stwierdzono w okresie badania – nie miała wdrożonej polityki długotrwałej archiwizacji treści. Ten problem został zdiagnozowany po raz pierwszy w badanej próbie, a jego konsekwencje (tzw. „znikanie” czasopism)

stanowi znaczącą trudność w procesach zarządzania nauką (m.in. w ewaluacji dorobku osób, instytucji i dyscyplin naukowych).

Wątek kompetencji informacyjnych wiąże się z udziałem dr Przemysława Krysińskiego w projekcie „E-aktywni mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego i łódzkiego”. Dzięki niemu Autor przedstawił badania dotyczące poziomu kompetencji cyfrowych uczestników projektu, a tym samym potrzeb edukacyjnych w tym zakresie, wśród mieszkańców wskazanych wyżej województw. Jednocześnie, prowadząc badania typu pre- i post-test, wykazał efektywność realizowanych w ramach projektu szkoleń. W polu badawczym kompetencji informacyjnych Autor ułokował szeroki przegląd potencjału dydaktycznego w zakresie *data science* w instytucjach szkolnictwa wyższego w Europie, który – jak zostało to wykazane – jest szeroki, natomiast rzadko kierowany do absolwentów kierunków informatologicznych. Tym samym w badaniu ujawniono potrzebę skuteczniejszej promocji wspomnianych kierunków (jak również subdyscypliny), celem poszerzenia kształconych tam kompetencji informacyjnych o nowe, specjalistyczne umiejętności. W tym samym obszarze Habilitant umieścił projekt badawczo-wdrożeniowy tworzenia aplikacji „Gra o dyplom” i wykorzystania grywalizacji do zarządzania procesem kształcenia na poziomie studiów wyższych.

Trzeci wskazany przez dr Przemysława Krysińskiego obszar badawczy skupia się na kwestiach przeciwdziałania dezinformacji i fact-checkingu; obejmuje 5 publikacji. W pierwszej z nich scharakteryzował wybrane inicjatywy fact-checkingowe pod kątem stosowanych tam metod i narzędzi weryfikacji informacji, zaangażowania społecznego i skuteczności podejmowanych działań. W kolejnym artykule przedstawił studium przypadku projektu fact-checkingowego „Zgłoś Trolła”, realizowanego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, oraz jego skuteczność w weryfikacji i zgłoszeniach prowadzących do usunięcia lub zablokowania treści i/lub kont propagujących dezinformację, ze szczególnym uwzględnieniem treści dotyczących pełnoskalowej inwazji Rosji w Ukrainie. W tym samym wątku Autor (w tekście współautorskim) wykazał potencjał zastosowania narzędzi do monitoringu internetu w badaniach informacji na temat wojny w Ukrainie, w oparciu o funkcjonowanie aplikacji Brand24. Kolejne dwa opracowania (rozdziały w monografii współautorskiej) skupiają się na aspekcie edukacji i obrony przed dezinformacją – analiza wybranych inicjatyw edukacyjnych (której wyniki Habilitant zebrał w jednym z nich) pozwoliła na sformułowanie rekomendacji dla osób przygotowujących szkolenia e-learningowe (drugi rozdział).

Obszar czwarty, na który składają się cztery publikacje, to social media marketing i nowe rozwiązania informacyjno-komunikacyjne. Wykorzystanie platform społecznościowych do działań marketingowych przez Bibliotekę Uniwersytecką w Toruniu było przedmiotem pierwszego z badań. Stworzyło też podstawę do opracowania rozdziału-hasła *Social media marketing w bibliotece* w monografii o charakterze encyklopedycznym, syntetyzującego i porządkującego perspektywy badawcze i praktyczne dla tej części działań marketingowych prowadzonych w książnicach.

Analogiczne do pierwszego badanie Habilitant przeprowadził w odniesieniu do mediów tradycyjnych, wybierając przykład Telewizji Polsat i jej oferty programowej. Wykazało ono zalety platform jako miejsca utrzymywania relacji z widzami, a także możliwy wpływ zaangażowania tych ostatnich w komunikację społeczną na kształt i odbiór oferty programowej. W ramach omawianego obszaru dr Przemysław Krysiński zainteresował się również możliwościami zastosowania technologii blockchain w bibliotekach akademickich, identyfikując jej potencjalne obszary na podstawie analizy treści dostępnego na ten temat piśmiennictwa.

Finalnie, obszar piąty to badania bibliotek jako przestrzeni inkluzywnej, reprezentowane w pięciu publikacjach, w tym monografii przedstawionej wyżej jako osiągnięcie naukowe. W pierwszym etapie badań skupionych na tej problematyce autor zrealizował dwa projekty. Jeden z nich miał charakter ilościowy, kwestionariuszowy. Został przeprowadzony wśród pracowników polskich bibliotek różnego typu, gromadząc dane o charakterze „rozpoznawczym”, pozwalające na przygotowanie kolejnych szczegółowych pytań badawczych i zaprojektowanie odpowiednich narzędzi gromadzenia danych. W drugim kroku Habilitant dokonał wstępnego przeglądu działań bibliotek i organizacji bibliotecznych na rzecz społeczności LGBTQ+ w Polsce i na świecie. Następnie poszerzył perspektywę, gromadząc (we współpracy autorskiej, także międzynarodowej) dane dotyczące działalności włoskich instytucji sektora GLAM w zakresie promowania inkluzywności wobec osób nieheteronormatywnych. W kolejnym kroku Autor scharakteryzował kolekcje adresowane do społeczności LGBTQ+ w zbiorach bibliotek i archiwów amerykańskich, tj. kraju, w którym rozwinął się ruch wspierający tę grupę społeczną.

Habilitant aktywnie (jako prelegent) uczestniczył w 18 konferencjach naukowych, w tym 14 po uzyskaniu stopnia doktora (w tej grupie 2 konferencje międzynarodowe). Był również zaangażowany w przygotowanie konferencji – siedmiokrotnie jako członek komitetu organizacyjnego i dwukrotnie (po uzyskaniu stopnia doktora) – komitetu naukowego.

Dr Przemysław Krysiński odbył dwa staże naukowe w placówce zagranicznej, tj. Università di Parma we Włoszech, podejmując tam współpracę naukową dotyczącą działalności i oferty instytucji kultury na rzecz społeczności LGBTQ+ i prowadząc kwerendę badawczą. Efektem staży była współautorska publikacja anglojęzyczna.

Konkluzja do pkt 3

Osiągnięcia naukowe Habilitanta świadczą o świadomym wyborze i konsekwentnej realizacji badań w wybranych obszarach. Dr Przemysław Krysiński prowadzi działania w skali krajowej i międzynarodowej, w tym w formie zagranicznych staży naukowych. Zaangażowanie naukowe i organizacyjne w upowszechnianie wyników badań oceniam pozytywnie. Publikacje będące efektem tych prac stanowią wartościowy wkład w rozwój dyscypliny, mają szeroki zasięg oddziaływania, a dorobek Autora jest rozpoznawalny i doceniany w środowisku bibliologów i informatologów.

4. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych, popularyzujących naukę oraz z zakresu współpracy Habilitanta z podmiotami otoczenia zewnętrznego

Dr Przemysław Krysiński ma wieloletnie doświadczenie dydaktyczne w pracy ze studentami i studentkami różnych kierunków i poziomów studiów (także doktoranckich i podyplomowych) na macierzystej Uczelni. Prowadził i prowadzi zajęcia bezpośrednio powiązane ze swoim wykształceniem oraz doświadczeniem badawczym oraz z dyscypliną nauk o komunikacji społecznej i mediach. Były to m.in. *Źródła bibliograficzne, Wyszukiwanie informacji, Zarządzanie informacją w repozytoriach cyfrowych i zasobach Open Access, Ekologia informacji, Internet w pracy dziennikarza*, a także kursy w języku angielskim (*Corporate identity in graphic design, Disinformation and fact-checking*). Prowadził i prowadzi seminarium dyplomowe, od 2021 roku był promotorem 30 prac licencjackich, recenzentem 54 prac licencjackich i magisterskich, a także od 2025 roku jest promotorem pomocniczym rozprawy doktorskiej *Biblioteki wobec dezinformacji: nowe kompetencje i strategie działania w erze generatywnej sztucznej inteligencji*. Od 2021 roku przyjął opiekę nad Kołem Naukowym Architektów Informacji.

Warto podkreślić, że w ramach współpracy międzynarodowej w oparciu o program Erasmus+ przygotowuje polsko-włoski projekt dydaktyczny typu *Blendedn Intensive Programme*.

W ramach działalności organizacyjnej, w roku 2021 był członkiem Zespołu ds. audytu i zmian stron internetowych UMK w Toruniu, w 2009 – zespołu odpowiedzialnego za aktualizację i modyfikację treści szkoleniowych w kursie e-learningowym „Bibweb” dla bibliotekarzy, we współpracy m.in. z Fundacją Bertelsmanna oraz Biblioteką Uniwersytecką w Warszawie. W kolejnym roku współtworzył kolejny kurs e-learningowy „Login: biblioteka”, w ramach Programu Rozwoju Bibliotek Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Od roku 2014 był członkiem zespołu ds. wizerunku i promocji Instytutu INIB UMK, a od 2016 – zespołu roboczego ds. opracowania i wdrożenia projektu strony integracyjnej UMK. Aktywnie angażuje się w promocję kierunków studiów prowadzonych na Wydziale, pełni funkcję opiekuna studentów, od 2024 roku koordynatora Programu Erasmus+.

W ramach współpracy z otoczeniem społecznym jest ekspertem lokalnego tygodnika „Tylko Toruń”, popularyzując wiedzę naukową (15 artykułów). Prowadzi spotkania z lokalną społecznością, udziela wywiadów w mediach, nagrywa podcasty. Jest koordynatorem Poradni Tworzenia Stron Internetowych na UMK, która powstała w ramach konsorcjum Young Universities for the Future of Europe i prowadzi działania popularyzujące wiedzę i umiejętności.

W tym miejscu warto podkreślić zaangażowanie Habilitanta w działalność edukacyjną i popularyzatorską realizowaną na podstawie programów europejskich i krajowych. Od roku 2019 uczestniczył (także jako wykonawca) w trzech projektach edukacyjnych finansowanych ze środków krajowych, trzech finansowanych ze środków europejskich (np. Europejski Fundusz Społeczny,

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), dwóch międzynarodowych (np. ze środków Fundacji Billa i Mellindy Gates). Pięciokrotnie realizował zajęcia i warsztaty oraz poszerzał kompetencje podczas pobytów na uczelniach włoskich w ramach Programu Erasmus+.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej oraz Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Za swoją działalność organizacyjną pięciokrotnie otrzymał wyróżnienia Rektora UMK (ostatnie w 2022 roku).

Habilitant intensywnie angażuje się w działania edukacyjne i popularyzujące naukę. Był współorganizatorem licznych kursów kształcenia szeroko rozumianych kompetencji informacyjnych i cyfrowych dla różnych grup odbiorców: dzieci, młodzieży, bibliotekarzy, nauczycieli, pracowników powiatowego urzędu pracy, a także zajęć realizowanych podczas Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki.

Konkluzja do pkt. 4

Biorąc pod uwagę zaangażowanie i wykazane działania Habilitanta w zakresie pracy dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej, w skali uczelni, kraju i międzynarodowej, wysoko oceniam dorobek dr Przemysława Krysińskiego we wskazanych obszarach.

5. Wniosek końcowy

Przedstawiona powyżej ocena osiągnięcia naukowego oraz działalności w pozostałych analizowanych obszarach prowadzi do jednoznacznie pozytywnej konkluzji.

Stwierdzam, że dr Przemysław Krysiński spełnia kryteria określone w art. 219 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Posiada stopień naukowy doktora.

Przedstawił osiągnięcie naukowe w postaci monografii naukowej (spełniającej kryteria formalne określone w art. 267 ust. 2 w/w Ustawy), która stanowi znaczny wkład w rozwój badań, w tym w szczególności w obszarze nauk o komunikacji społecznej i mediach. Monografia przedstawia wyniki badań Habilitanta; stanowi obecnie jedyne tak kompleksowe źródło wiedzy o działaniach inkluzywnych realizowanych w polskich bibliotekach publicznych oraz o oczekiwaniach i aktywnościach osób nieheteronormatywnych jako ich użytkowników. Tym samym tworzy podstawowy zasób do projektowania i realizowania dalszych badań, pogłębiających wiedzę o potrzebach obu stron/ podmiotów komunikacji realizowanej w i poprzez biblioteki oraz podejmowanych przez nie aktywnościach.

Poza wymienionym wyżej osiągnięciem, Habilitant przedstawił znaczący dorobek publikacyjny, zrealizował dwa zagraniczne staże badawcze, aktywnie uczestniczył w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Posiada duże doświadczenie pracy dydaktycznej i organizacyjnej, podejmował liczne aktywności związane z popularyzacją wiedzy naukowej.

Tym samym wniosek o nadanie dr Przemysławowi Krysińskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o komunikacji społecznej i mediach, jest w mojej opinii uzasadniony.

Wnoszę o dopuszczenie dr Przemysława Krysińskiego do dalszych etapów procedury awansowej, związanych z ubieganiem się o stopień doktora habilitowanego.